

Assemblea ciutadana:

**Reptes i potencialitats d'un nou marc
de participació democràtica**

v.2. 21/11/2024

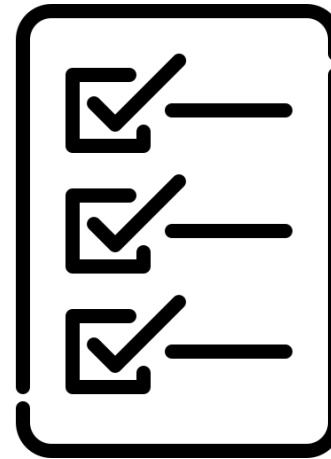

Objectius

GENERAL

Generar coneixement sobre el plantejament teòric i el desplegament de les assemblees ciutadanes

ESPECÍFICS

Recollir els fonaments teòrics de les assemblees ciutadanes

Identificar les principals característiques del desplegament de les assemblees ciutadanes

Desenvolupar criteris de consolidació i millora basats en les evidències recollides i analitzades

Àmbits d'anàlisi

**Participació
per sorteig**

**Remuneració
de la
participació**

Cultura participativa

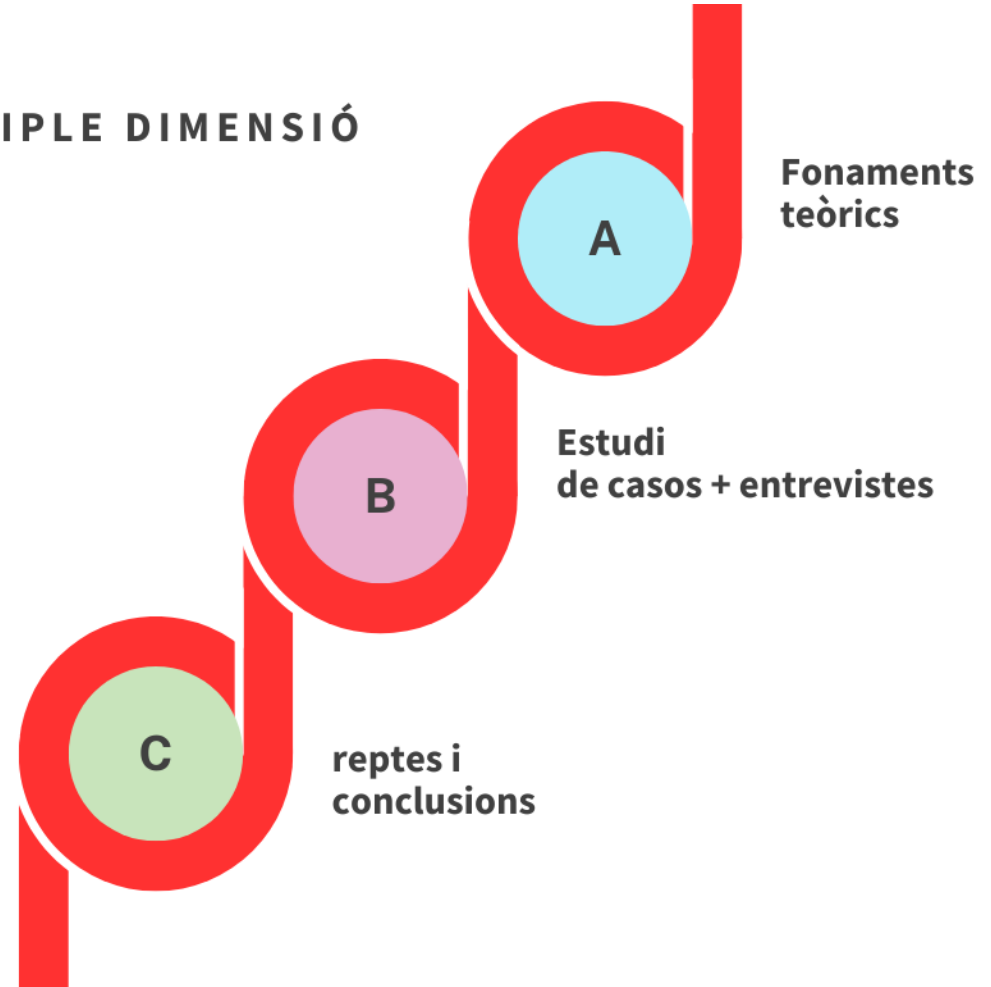

**Hibridació dels
processos
participatius**

01 METODOLOGIA

Anàlisi de models de participació basats en l'assemblea ciutadana

TRIPLE DIMENSIÓ

Fonaments teòrics

La prospecció teòrica procura donar resposta a les següents qüestions:

- Els fonaments teòrics de les assemblees ciutadanes
- L'origen i els principis democràtics que justifica els seus plantejaments
- Els encaixos entre les assemblees ciutadanes i la institucionalitat de la democràcia parlamentària
- La justificació teòrica de la remuneració de la participació
- La contribució per al foment de la participació general de la ciutadania
- Representació de la pluralitat social
- Incentius en la 'voluntat de participar' de la ciutadania

Estudi de casos

**Assemblea
Metropolitana
Manifesta 15**

**Assemblea
ciutadana
pel clima
de Barcelona**

**Ireland
Citizens'
Assembly**

**Assemblea
ciutadana
pel clima
de Catalunya**

Entrevistes amb personal tècnic de referència

**Yago Bermejo (Deliberativa) // Gerard Lillo
(Ajuntament de Barcelona)**

Entrevistes semiestructurades

Tècnics de referència

**Reflexió compartida al voltant de les
experiències analitzades**

Etapa final

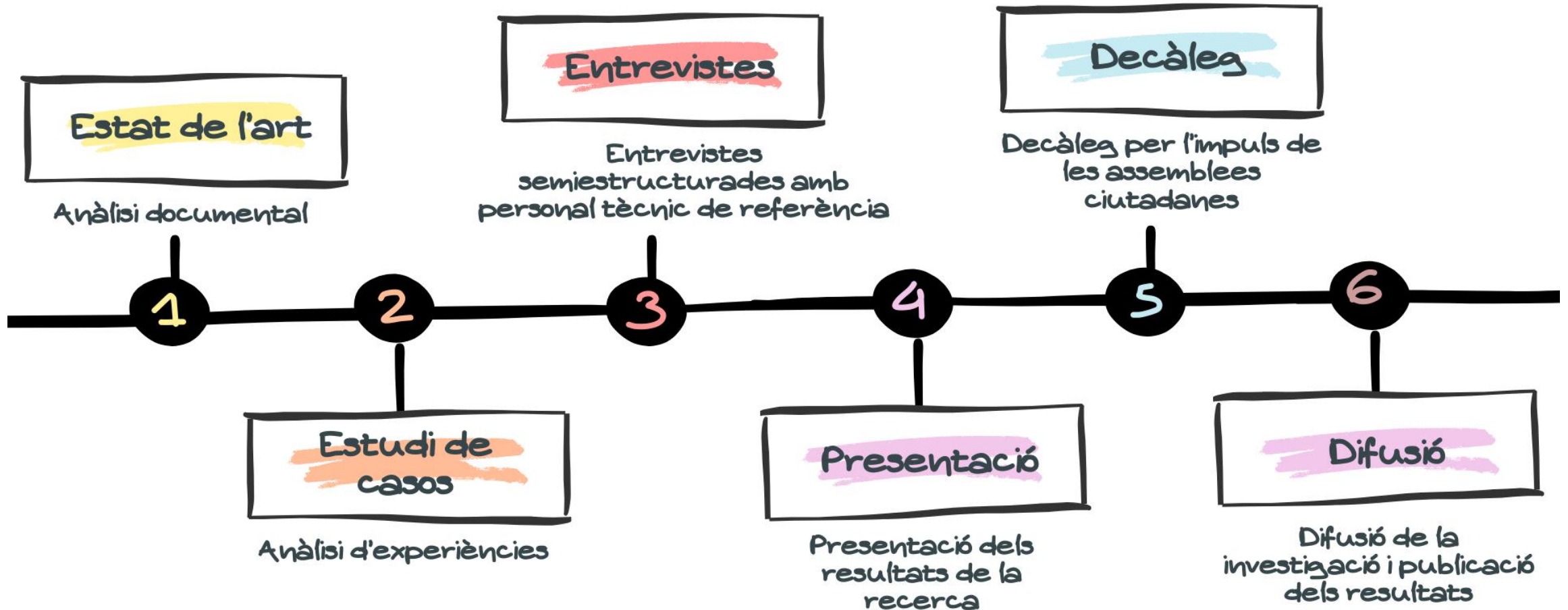
Reptes i conclusions

- Clara vocació de millora pràctica

Proposta d'alguns paràmetres fonamentals per al desplegament d'assemblees ciutadanes

Potenciar les capacitats d'incidència en els processos deliberatius i de presa de decisions en els assumptes públics

Activitats desenvolupades

02

RESULTATS

Elements definidors de les Assemblees Ciutadanes

DEFINICIÓ

Tipus de “minipúblic”

Ciutadans escollits a l'atzar

Deliberació sobre un tema

Període de temps limitat

Procés formatiu

Suport d'experts i facilitadors

Generalment de caire consultiu

EXPERIÈNCIES DE REFERÈNCIA

Canadà
(Columbia Britànica i Ontàrio)

Holanda

Islàndia

G1000

Bèlgica

Irlanda

Assemblees pel Clima

(França, Espanya, Catalunya, Barcelona...)

Principis i concepció de democràcia

PRINCIPIS

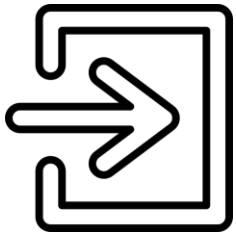
CONCEPCIONS DE DEMOCRÀCIA

Elements d'anàlisi

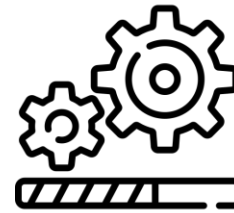
Perspectiva metodològica d'abordatge dels espais de participació segons:

LEGITIMITAT D'ENTRADA (input)

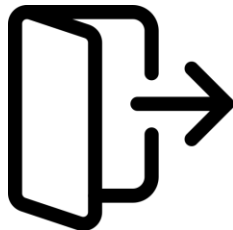
- qui delibera
- sobre què delibera
- accés a la informació

LEGITIMITAT DE RENDIMENT/PROCÉS (throughput)

- els processos de participació
- les normes de presa de decisions
- la independència contextual

LEGITIMITAT DE SORTIDA (output)

- enllaç entre el “minipúblic” i el “maxipúblic”
- acceptació política de les recomanacions
- retroalimentació entre els espais de decisió política i el minipúblic
- acceptació social dels resultats del procés

Elements d'anàlisi

PARTICIPACIÓ PER SORTEIG I REPRESENTACIÓ

- Sorteig aleatori i criteris addicionals
- Ús sistèmic o ús puntual del sorteig
- Debat: sorteig-representació-legitimitat

RETRIBUCIÓ I COMPENSACIÓ PER LA PARTICIPACIÓ

- Competència pel temps personal en la societat moderna
- Capacitat d'ampliar el teixit social de la participació
- Diversitat de mecanismes
- Escassa recerca sobre la justificació i els efectes de la remuneració

Elements d'anàlisi

LES MOTIVACIONS PER PARTICIPAR

- Diverses perspectives teòriques sobre la participació (o no participació)
- Definició de tipologies / Perspectives alternatives (lògiques de participació, no participació, etc.)
- El públic no està prou familiaritzat amb la proposta

CULTURA PARTICIPATIVA

- Rellevància de qui i com s'impulsa l'assemblea
- La tria dels temes impacta la dinàmica
- Importància de la formació i de la facilitació
- Canvi d'opinions i com mesurar-ho
- Cultura participativa també fa referència a la relació amb la institucionalitat

Elements d'anàlisi

HIBRIDACIÓ DE LA PARTICIPACIÓ

- Espai d'experimentació en el context de la pandèmia
- Ús d'espais híbrids per a l'organització, formació i connexió amb el "maxipúblic"
- Repte: procés deliberatiu i interacció entre els participants

RELACIÓ AMB EL "MAXIPÚBLIC" I LA INSTITUCIONALITAT

- Diversos mecanismes de presa de decisions
- Connexió entre els resultats de les assemblees i el procés formal de presa de decisions
- Vàries propostes d'encaix amb el sistema macropolític

03

REPTES I CONCLUSIONS

Lideratge dels processos

- Lideratge predominant per part de l'administració pública.
- Aquest format impacta l'organització, el desenvolupament i els resultats.
- Possibilitat d'explorar formats alternatius liderats per:
 - Associacions.
 - Moviments socials.
 - Grups ciutadans.
- Major capacitat d'incidència en temàtiques diverses – capacitat de modificació de l'agenda.
- Implicacions a tenir en consideració:
 - Costos
 - Sorteig (accés a les bases de dades)
 - Vinculació de les propostes, etc.

Exemple de “La Iniciativa per a l'Assemblea de la Ciutat”, al municipi de Maribor (Eslovènia), promoguda per una autoorganització política a nivell de districte de la ciutat.

Descentralització d'iniciatives

- Predomini d'experiències en àmbit nacional o regional.
- Poques iniciatives locals o de microescala.
- Propostes:
 - Formats en districtes o petits municipis.
 - Modulació amb espais institucionals de proximitat (p. ex., consells de barri).
 - Ús d'assemblees o de mòduls d'aquestes (com el sorteig per debatre un tema).
- Objectiu és promoure la diversificació de la participació / debats en profunditat més constructius.

Incorporació de la participació de col·lectius

- Participació actual: individual i per sorteig.
- La participació d'entitats i col·lectius es centra en comitès gestors o de seguiment.
- Possibilitat d'incloure col·lectius en el sorteig o en quotes de participació.
 - Pros: coneixement especialitzat i suport en la implementació.
 - Contres: possible influència en la deliberació individual.

Sorteig i criteris de selecció de participants

- Cal debatre l'estratègia de selecció mitjançant el sorteig pur de participants.
- Diverses assemblees combinen:
 - Sorteig aleatori.
 - Criteris addicionals (p. ex., representació de col·lectius específics i diversitat d'opinions).
- Importància de definir estratègies segons cada iniciativa.
- Repte: dependència de les bases de dades disponibles.

Tria dels temes de deliberació

- La definició del(s) tema(es) de l'assemblea és un aspecte crucial del procés.
- Importància de definir clarament els temes:
 - Massa amplitud o poca concreció pot restar efectivitat.
- Alternatives a considerar:
 - Definició prèvia (objectivitat) vs. implicació dels participants (empoderament).
- Cal tenir una bona comprensió de la problemàtica que es vol afrontar amb l'assemblea.
 - Proposta: avaluació prèvia de necessitats com a eina estratègica.

Formació i capacitació per participar

- Clau per a l'èxit de la participació de no experts.
- Aspectes a considerar:
 - Selecció de les persones formadores.
 - Adequació al públic.
 - Temps disponible.
 - Coordinació entre formació i deliberació.
- Un punt important a considerar - el rol de les persones facilitadores:
 - Han de ser capacitats per donar suport a la deliberació de l'assemblea.

Hibridació de l'assemblea

- La incorporació d'eines digitals de participació pot aportar:
 - Transparència
 - Informació sobre el procés i els resultats
 - Espais de participació asíncrona
- Cal tenir en compte:
 - Requereix dedicació extra per part dels participants
 - Generalment no es contempla remuneració
 - Dificultats d'accés i capacitatció (bretxa digital)

Remuneració, compensació financera i serveis de suport

- Necessitat de remuneració i compensació financera per garantir:
 - Diversitat.
 - Sostenibilitat de la participació.
- Diversos mecanismes aplicats en altres contextos.
- Impacte de la compensació financera: cal aprofundir-ne el coneixement.
- Altres recursos de suport essencials:
 - Infraestructura.
 - Cures.
 - Desplaçament.
 - Temps.

Presca de decisions i generació de consens

- Les recomanacions es produeixen a partir dels debats i existeixen diversos formats per aprovar les recomanacions.
- Alternatives per a la presa de decisions:
 - Consens: incrementa la força dels resultats, però pot limitar-ne l'abast.
 - Votació: resol problemes ràpidament, però pot replicar dinàmiques institucionals.
- Propostes per promoure l'eficàcia en la deliberació:
 - Regles clares (definides prèviament o amb els participants).
 - Mecanismes d'avaluació i seguiment de la deliberació (enquestes, entrevistes).

Vinculació i aplicació dels resultats

- Actualment majoritàriament consultives.
- Orientacions per garantir impacte dels resultats:
 - Vinculació amb mecanismes de democràcia directa (p. ex., referèndums).
 - Connexió amb el “maxipúblic” – involucrar la ciutadania en el procés.
 - Comunicació eficient sobre els treballs de l’assemblea.
 - Exemple: municipi de Gdansk (Polònia) – propostes amb un 80% de suport són vinculants.
- Garantia de la connexió amb el sistema polític: abans, durant i després de l’assemblea.

04

DIFUSIÓ I PUBLICACIÓ DELS RESULTATS

Difusió de la investigació i publicació dels resultats

Tancament de l'informe / Decàleg d'orientacions: desembre 2024

Publicació web del projecte:

https://www.ferrerguardia.org/ca_ES/blog/projectes-2/estudi-assemblea-ciutadana-293

Difusió dels resultats a través dels canals de comunicació de la fundació

FUNDACIÓ FERRER i GUÀRDIA

Amb el suport de:

**Ajuntament
de Barcelona**